

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

Redactor:
Prot. Dr. P. Deheleanu

APARE DUMINEÇA

PASTORALA

L. P. S. S. Patriarhului NICODIM pentru Republica Populară Română.

Iubit cler și popor

Fii și Fice duhovnicești,

Cunoscând datoria ce o am ca păstor sufletesc al vostru de a vă da de câteori trebuința o cere, îndrumare de lipsă pentru ca să puteți umbla cu înțelepciune pe marea furtunoasă a acestei vieți, m'am gândit că întâmplările din urmă, petrecute în viața Țării noastre, sunt atât de însemnate încât e de lipsă să vă trimitem din încredințarea Sfântului Sinod, acest cuvânt al Nostru care să vă tâlmăcească înțelesul acestor întâmplări și care să arate cum se cuvine să le vadă orice fiu credincios al Bisericii.

După cum știți cu toții, fostul Rege al Țării a abdicat dela tron.

Actul de abdicare glăsuște astfel:

„In viața Statului român s'au produs în ultimii ani adânci prefaceri politice, economice și sociale, care au creat noi raporturi între principalii factori ai vieții de Stat.

Aceste raporturi nu mai corespund astăzi condițiilor stabilite de Pactul fundamental — Constituția Țării — ele cerând o grabnică și fundamentală schimbare.

In fața acestei situațiuni, in deplină înțelegere cu factorii de răspundere ai Țării, conștient și de răspunderea ce-mi revine, consider că instituția monarhică nu mai corespunde actualelor condițiuni ale vieții noastre de Stat, ea reprezentând o piedică serioasă, in calea dezvoltării României.

In consecință, pe deplin conștient de importanța actului ce fac in interesul poporului român, abdic pentru mine și pentru urmașii mei dela Tron, renunțând pentru mine și pentru ei la toate prerogativele ce le-am axercitat ca Rege al României.

Las poporului român libertatea de a-și alege noua formă de Stat”.

După aceasta, Guvernul și Parlamentul Țării, care sunt forurile răspunzătoare de bunul mers al treburilor obștești, au trebuit să găsească o formă nouă de conducere a Statului, ca să nu rămână Țara lipsită de „Stăpânirea cea mai înaltă”. Și așa, prin chibzuiala lor, s'a dat Țării in locul Regelui un PREZIDIU, alcătuit din cinci persoane; iar cum o țară care nu mai e condusă de un Rege ci de un Președinte sau de un Prezidium nu se mai numește Regat ci Republică, a primit și Țara noastră numele de Republică. Și mai departe, dat fiindcă persoanele care alcătuiesc Prezidiul nu mai moștenesc puterea prin faptul că se nasc dintr'o anumită familie ci o primesc prin hotărîrea forurilor ce reprezintă poporul, putând ajunge la ea orice fiu al poporului nostru, Republica noastră se numește **Republica Populară Română**.

Aceasta este forma sau înfățișarea cea nouă pe care o are Statul nostru.

Forma aceasta și-a dat-o însuși poporul, sau mai bine zis el a schimbat o formă de Stat cu o altă formă, formele de Stat fiind supuse și ele legii schimbărilor, cărora sunt supuse toate lucrurile și înjgheburile lumii acesteia.

Biserica, nefiind făcută să poruncească Statului ce formă să-și dea, ci fiind trimisă între popoare și înlauntrul statelor să propovăduiască Evanghelia mântuirii sufletelor, își va continua lucrarea ei in această nouă formă pe care și-a dat-o Statul nostru, socotind, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel că orice formă de stăpânire e lăsată de Dumnezeu drept cadru in care să-și desfășoare misiunea ei. Fiecare credincios al Bisericii va privi in acest înțeles noua noastră formă de Stat, se va supune autorităților care o reprezintă, dându-le toată ascultarea și cinstea, ca unora ce sunt lăsate de Dumnezeu, împlinindu-și datoriile ce

le are față de ele dar în acelaș timp urmându-și cu râvnă sfântă, sub obălduirea ce ne-o arată, mântuirea sufletească.

Ca urmare la aceasta, Noi dispunem ca toți CC. Preoți să aibă grijă să pomenească noile autorități de Stat, precum urmează:

— În rugăciuni și la ectenii, pomenirea Capului Statului se va face așa:

„Inaltul Prezidium al Republicii Populare Române, pentru sănătatea și mântuirea lui“.

— Troparul „Mântuește, Doamne, poporul Tău...“ va avea următoarea redactare:

„Mântuește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, biruința poporului, nostru asupra celor potrivnici dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău“.

— La epistola Sfântului Apostol Pavel către Romani, cap. XIII, 7 se înlocuește cuvântul „dijmă“ cu „vamă“. (Tedeumul pentru onomastice).

Acestea cu toată părintească dragoste și cu toată grija ca nici unul din voi să nu greșească, aducându-vi-le la cunoștință și dorind fiecăruia dintre voi deplină sănătate sufletească și trupească, iar Republicii Populare Române să înflorească spre binele poporului, vă trimit arhieresti binecuvântări.

Al vostru de tot binele doritor și către Domnul fierbinte rugător.

† NICODIM
Patriarhul României

Alătura de Ortodoxie

(Mt. 7, 15)

Cei vizați în textul lui Matei, 7, 15: „Păziți-vă de proorocii mincinoși“ erau în primul rând fariseii și cărturarii, apoi fățarnicii acelor vremuri și cei care cum e azi se „supun la Apostoli“ și cum e mâine se răsângandesc. Pentru ortodocșii de azi, tot ce-i în afară de ortodoxie e propovăduire neadevărată. Musulmanii, budhiștii, schismaticii și sectarii, sunt pentru noi alătura de adevăr. Tot între propovăduitorii mincinoși punem știința și industria producătoare de războaie, filosofia tendențioasă și arta și literatura imorală.

Iată cum d scrie Sfânta Scriptură pe proorocii falși: „Niște oameni răi au ieșit din mijlocul tău și au amăgit pe locuitorii din cetatea lor zicând: Haideți să slujim altor dumnezei!“ (Deut. 32, 17). N'ascultați cuvintele proorocilor care vă proorocesc! Ei vă leagă în închipuiri zădărnice; spun vedenii ieșite din inima lor, nu ce vin din gura Domnului“ (Ier. 23, 16). „Fiindcă vor veni mulți în numele meu și vor zice: „Eu sunt Hristosul!“ Și vor înșela pe mulți... vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu puțință și pe cei aleși“ (Mat. 24, 5, 24). „Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia și cu amăgire deșartă, după datina oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii și nu după Hristos (Col. 2, 8). „...și între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura pe furis erezii nimicitoare, se vor lepăda de tăpânul care i-a răscumpărat...“ (II Petr. 2, 1). „Știu bine că după plecarea mea se vor vâri între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma“ (Fapt. 20, 29). „...având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea; depărtează-te de oamenii aceștia“ (II Tim. 3, 5). „...care

dacă nu au de mușcat ceva cu dinții, vestesc pacea iar dacă nu li se pune nimic în gură, vestesc războiul“ (Mic. 3, 5). „...nu dați crezare oricărui duh; ci să cercetați duhurile, dacă sunt dela Dumnezeu, căci în lume au ieșit mulți prooroci mincinoși (I. In. 4, 1) „...căci în vremile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se alipească de duhuri înșelătoare...“ (I. Tim. 4, 1). „...oamenii aceștia târâți de visările lor își pângăresc la fel trupul, nesocotesc stăpânirea și batjocoresc dregătorii... Vai de ei!... Sunt niște stânci... niște valuri infuriate... niște cărtitori nemulțămiiți cu soarta lor...“ (Iuda, 8, 11-14. 16).

Așa-i descrie Scriptura și previne împotriva a orice nu-i dreaptă credință. Iată ce se mai spunea despre ei într'un jurnal: „In decursul unei misiuni, un predicator popular englez convocă asistența pentru seara următoare zicând:

— Voiu trata tema, despre minciună. Vă preparați în vederea acestui subiect, cetind cu atenție capitolul 18 din Evanghelia lui Marcu.

În seara adunării zise către auditorii sectari:

— Înainte de a începe, îi rog pe aceia care au citit capitolul indicat, să ridice mâna.

Toate mâinile se ridicară. Un surâs subtil trecu peste buzele predicatorului.

— Foarte bine! Sunt fericit de a constată că am tocmai ascultătorii care trebuie spre a vorbi despre minciună. Evanghelia lui Marcu n'are decât șase sprezece capitole“.

Așa i-au văzut și Apostolii pe proorocii mincinoși.

„Mustrați-i!“ (Iuda, 22). „Depărtați-vă de ei!“ (Rom. 16, 17).

Pr. GH. PERVA

Autoritatea și libertatea.

Una din vastele probleme ale vieții noastre contimporane, cu puternice reflecții asupra societății și cu mari răspunderi în dezvoltarea vieții sociale, este problema autorității. Autoritatea este una din elementele structurale și esențiale ale oricărei organizații sociale. Până acum s'au îndreptat spre această problemă, cu scop de realizare, îndeosebi două mari gânduri, cari încearcă să-și dea răspunsul în cauză. Unul e gândul politic, care se întemeiază, în datele și rezultatele lui, pe cadrele naționalismului juridic, iar celalalt e gândul economic, care se bazează în propunerile sale pe diferitele teorii și teoreme ale vieții material-economic.

Deosebirea între aceste concepții nu conține în însăși structura lor, ci în accentuarea diferitelor aspecte ale uneia și aceleiași probleme.

Existența autorității nu e indiferentă nici Moralei atâta vreme cât ea implică în construcția sa elemente morale ca: drepturi, datorii și mai presus de toate responsabilitatea. În cadrul ei, datorită elementelor pe cari le conține, autoritatea primește o importanță covârșitoare, având prin aceasta favorabile sau dezastruoase consecințe pentru societate. Întrebarea care se pune este: cum se comportă autoritatea în funcțiunea ei morală și cum se împacă cu libertatea? Se impune a cerceta această față a problemei, ca fiind foarte însemnată și destul de gingașe și care trece peste marginile impuse de condițiile materiale și împrejurările temporale. Aspectul moral al autorității privește existența și realitatea ei în perspectiva eternității cu ținta spre isvorul autorității absolute: Dumnezeu. Situându-se pe un asemenea pedestal, are și un plan superior de deslegare a problemei. O privește de pe culmea plină de lumină a conștiinței cărmuită de Evanghelia lui Iisus Hristos. În această ipostasă, ea anulează autonomia rațiunii, care nu-și respectă granițele firii ei impuse de Dumnezeu. Totodată normează și autoritatea factorului economic din închegările organice ale vieții, după cum acesta constituie sau nu un suport auxiliar pentru creațiunile și progresarea factorului moral. În marginile problemei deci se cuprind chestiunile de mai jos.

Sociabilitatea naturală a ființei umane cere ca toți semenii să trăiască împreună organizați. Iar pentruca egoismele unora să fie stăvilite și drepturile altora apărate — armonia să domnească în sânul societății, — se impune cu necesitate autoritatea.

Existența autorității nu anihilează existența libertății. Din contră o apără în cadrele armoniei sociale. Totodată autoritatea înlătură formele exagerate de libertate care încercând să iasă din ordinea naturală creiată, duc la anarhie. Pe de altă parte dacă ordinea naturală, imprimată și în firea omului

— în care libertatea își are locul ei, de cinstă — este tiranizată și suprimată de autoritate, ea încearcă deasemenea să se răsbune, răsturnându-o și atunci avem iarăși anarhia. De aceea, pentru a evita răsturnări și buleversări în ordinea socială, se stabilește care e funcțiunea morală a autorității și competența ei.

Dacă omul e chemat a-și justifica atitudinea sa externă față de autoritate în caz de nesupunere prin legi, atunci și autoritatea, care tolerează desordinea socială și o preconizează, sau tiranizează libertatea supușilor, e chemată a-și justifica atitudinea sa atât înaintea forului divin, cât și a conștiinței umane. Fie că s'a instituit fără a avea competență legală, fie că, având această competență, a abdicat dela rostul ei de păstrătoare și diriguitoare a ordinii sociale și a libertății individuale, fapt pentru care suferă din partea supușilor răsturnare, sau nesupunere fiind socotită nedemnă, iar din partea lui Dumnezeu e osândită. Această pedeapsă e determinată de faptul că n'a ținut seama de dispozițiunile legilor divine și de natura rațională a ființei umane.

Preot AL. BUDAI

Iubirea creștină și chemarea sacerdotală

(Urmare din n-rul trecut)

„Unicul mijlocitor între Dumnezeu și oameni (I. Timot 2 5) este Iisus Hristos, care a realizat opera mântuirii. Pentru aplicarea acestei opere în timp, asupra oamenilor a trebuit să dea împuternicire specială unor reprezentanți, cari prin mijlocirea Sf. Taine și ierurgii să împărtășească harul sfinților. „Precum m'a trimis pe mine Tatăl și eu vă trimit pe voi“ (In 20, 21) — a spus apostolilor. Păstorul de suflete este direct în slujba Mântuitorului pe terenul operei de mântuire. Este responsabil nu numai în virtutea unei elementare iubiri creștine, ci se găsește fixat și juridicește. Are o misiune unică. Cel ce voadese să fie preot, să știe că pentru această slujbă se cere o plăcere și vrednicie deosebită. Vocațiunea preoțească nu este altceva decât o dragoste și o înclinare deosebită spre cele sfinte. În lume există destulă răutate. „Ajunge zilei răutatea ei“ (Mat. 6, 34). Dacă nu există plăcere, dragoste și curaj de a trece peste toate greutățile, preotul are puține șanse de a realiza în chip ideal misiunea sa. „Groparii care au săpat mormintele multor religii dispărute sunt înșiși preoții lor, care trebuiau să le păstreze“ (Pr. Victor Popescu: Sufletul preotului în luptă cu ispitele. Buc. pg. 168).

E greu de pătruns și de privit în inima omului; nu e tot una cu a te uita la el. „Că cine dintre oameni știe ale omului, fără numai duhul omu-

lui, care este în el" (1 Cor. 2,11). Cu ce te poți atunci apropia de suflet? — Cu iubirea! E grea viața preotului, pentru că e pândită de lupi răpitori. Orice scădere a sa este exploatată la maximum. Condițiile și nuanțele speciale în care e chemat să activeze, sunt tot atâția factori care l-ar putea și surprinde și copleși, intimida și încurca — pe preot.

Pentru toate acestea, are nevoie de un resort intern care să-l susțină. Un astfel de sprijin moral, ca resort al chemării preotului nu poate fi altul decât acelaș care stă la baza operei de mântuire, adică iubirea de Dumnezeu și aproapele: dragostea care creiază și însuflețește totul. Dragostea este principiul Evangheliei și forța creștinismului, cea mai mare poruncă în care se cuprind „toate” — celelalte. Dragostea față de Dumnezeu o ai și-o dovedești, când de dragul de a-i slugi, ai ales cariera preoțească nu pentru că altele ți-au fost inaccesibile, ci pentru că ai simțit o deosebită înclinare și chemare spre aceasta. Model de păstor bun și slujitor al sufletelor oricare am găsi în Mântuitorul, ce ne stă în față ca cea mai vie pildă de iubire. Căci zis-a Mântuitorul: „Destul îi este ucenicului să fie ca dascălul său și sluga ca stăpânul său” (Mt. 10, 25). Prin aceasta Mântuitorul arată preotului și pilda de urmat și planul de activitate. Preoția cere o iubire, care să fie capabilă de jertfă, care după cuvântul apostolului: „...nu caută ale sale, ... toate le suferă... toate le rabdă” (1 Cor. 13, 7) Dragostea e izvor de bunătate, blândețe, îngăduință, bunăvoință. În acestea fiind e devotat chemării sale (Pr. P. Vintilescu: Preotul ca păstor al sufletelor pag. 93). Toată activitatea preotului — maximum de îndeplinit — o inspiră dragostea, care îl inițiază în toate acțiunile practice, în vederea mântuirii celor încredințați să-i conducă. Busola misiunii și chemării sacerdotale este iubirea de Dumnezeu și semenii încredințați grijii sale de păstor. Activitatea preoțească se adapă totdeauna din iubirea evanghelică; pornind de aici, de va trebui, e gata să urce și muntele și în stare să bea paharul oricărei suferințe, fiind sigur că dulceața o va găsi la fundul acestui pahar, deci după ce trece peste orice. Nici-o aptitudine, care ar ține de vocația și pregătirea preotului n'are nici-o valoare — sau prea puțină ar putea avea — dacă nu e în funcție de iubirea sufletelor. Dacă nu-i vezi cu ochii dragostei creștine pe cei în slujba cărora ești pus, reușita e departe. Înseamnă că focul nu arde, că răceala îngheață credincioșii. De unde să le vină căldura dragostei? Dacă aceasta nu se vede întâi la păstor? Fără dragoste, păstorul de suflete nu va putea decât osânda să și-o câștige. Mii de păcătoși țin umbră pământului! Să fii preot pentru a lega pământul de cer. Pe preot nu trebuie să-l preocupe amănunte și neajunsuri, căci spune apostolul: „Dar nu bag seama la nimic și nu pun nici un preț pe

viața mea, numai să împlinesc calea mea și slujba pe care am luat-o dela Domnul Iisus Hristos, de a mărturisi evanghelia darului lui Dumnezeu” (F. Ap. 20, 24) Desgustul de chemarea sacerdotală, răspândește pretutindeni ca vântul de toamnă târzie: tristețe și moarte. Când dragostea față de turmă scade, înseamnă că și cea către „Păstorul cel mare” dă'napoi. Preoția nu este slujbă contractată și recompensată temporal, ci este pasiune a iubirii, pentru Mântuitorul și opera Sa. În ultimul timp al vieții sale pământești, Mântuitorul numește pe apostoli „prieteni”, „amici”, pentru a sublinia că baza servirii în Biserica Sa este iubirea. „Deacum nu vă mai zic slugi... ci v'am numit pe voi prieteni” (In 15, 15). Tot curajul și puterea în opera de misionarism constă în virtutea dragostei.

În iubire găsim dăruire și jertfă din destul. Creștinismul a biruit prin dragostea practică; totul se face de bună voie și fără constrângere. „Veniți la mine cei trudiți... a spus Mântuitorul pentru toată lumea și peste toate veacurile. Iată unde trebuie să alerge și preotul. Desigur că dacă vrei să fii reprezentantul lui Hristos nu poți elimina jerta și suferința prin care a trecut modelul de „preot și om drept”. De altfel grijile zilei de astăzi nu sunt mai copleșitoare ca a celor dintâi ani ai creștinismului. Rugăciunea și meditația redeșteaptă în preot iubirea de chemarea sa. Și avându-o pe aceasta va ști ce să facă și va înțelege cuvintele Sf. Ioan Gură de Aur, că dacă „lasă să se piardă cineva — din turma cuvântătoare a lui Hristos, — va răspunde nu cu averea, ci cu sufletul său”.

Pr. Gh. Șerb

Necesitatea religiei în viața socială

Omul a fost înzestrat de Creatorul său cu calități intelectuale, cari îi ajută să-și descopere el singur existența și să găsească cauzele acesteia, precum și mijloacele prin care să și-o conducă. Mai mult încă, omul este înzestrat și cu calități spirituale de natură emotivă, cari îl îndeamnă neconștient să săvârșească lucruri bune și folositoare lui însuși și semenilor lui, nu atât pentru o satisfacție momentană, ci pentru una viitoare, pe care o vede împlinită la sfârșitul vieții, ca o încununare a eforturilor sale din viața de fiecare zi și ca o demnitate nepământeană pentru virtuțile în spiritul cărora și-a condus viața.

Tocmai aceste dotațiuni primite de om dela Creatorul său, îl fac să fie deosebit de restul lumii și de celelalte viețuitoare. Omul nu se deosebește de animale prin faptul că are o existență fizică, prin faptul că posedă viață, ci tocmai prin acest *spiritus rector* care-i conduce viața și care i-o îndrumă spre desăvârșire. Animalul este dominat de instincte, pe

când omul are în el, primită la creațiunea sa, conștiința, care-l ridică la un nivel superior tuturor creațiilor.

Fiind conștient de sine și de existența sa bilaterală (pe deoparte o existență fizică și pe de alta una spirituală) și fiind liber pe conduita sa pe care și-o impune singur, omul ajunge prin cunoașterea rațională la ideea unui Creator, a unui Stăpân care orînduiește firea și universul; și caută să mențină o legătură cu Acesta. Astfel s'a născut religia, care nu este altceva decât o adorațiune a celui care este cauza existenței, o supunere voluntară forței creatoare, o legătură între efect și cauză. Omul, efect al acțiunii și voinței creatorului, este legat de acesta prin legea universală a cauzalității. Această legătură nu este una instictivă, ci una rațională și conștientă, o legătură dorită prin însăși faptul că omul raționează și percepe cauzalitatea. Iată deci, cum pornind dela aceste premize, religia se definește în mod logic și ajungem la adevărul că *religia este o legătură liberă și conștientă între Creator și creațiune, între Dumnezeu și om*. Definiția aceasta se desleagă în mod rațional prin cunoașterea cauzalității și se manifestă egal la toți oamenii.

Pentru om religia este însăși esența vieții, pentru că prin religie el ajunge la descoperirea cauzei existenței și la adorațiunea ce i se cuvine Creatorului, prin cunoașterea iubirii pe care Acesta o poartă creațiunii. Ca atare, această legătură nu numai că este necesară, ci face parte din complexul existenței. De aici provine permanenta căutare a lui Dumnezeu, care este înăscută în fiecare om și legătura reciprocă dintre El și acesta, care este de nedesiăcut.

Afirmațiunea că există o legătură între om și Dumnezeu nu este o utopie, cum îndrăsnesc mulți să o spună, ci o realitate constatată. Așa cum între părinți și copii există o legătură naturală, care se menține pentru toată viața și așa cum artistul imprimă o parte din sufletul său operei sale și astfel se naște o legătură între el și aceasta, tot așa și Dumnezeu a imprimat în om o parte din dumnezeirea Sa, făcându-l pe acesta după „chipul și asemănarea“ Lui și deci în mod natural trebuie să existe această legătură, această înrudire spirituală. Omul este legat de Dumnezeu prin suflet, pentru că acesta este cel ce poartă scânteia de dumnezeire. Legătura deci nu provine din frica de Stăpân, nici dintr'o supunere instictivă în fața Creatorului, care intruchipează forța, ci din conlucrarea scânteii dumnezeiești din om, cu focul dumnezeirii dela care acesta s'a adăpat. Este deci o legătură voluntară, o legătură liberă și dorită, nu una impusă sau forțată. Și tocmai pentru că prin voința sa liberă omul este legat de Dumnezeu, religia este o necesitate.

Greșesc cei ce afirmă că omul ar putea tot așa

de bine să trăiască fără religie. Dacă omul nu ar menține o legătură spirituală cu Creatorul său, dacă omul adică nu ar avea religia care să-i conducă viața și care să-i arate calea desăvârșirii, nu ar exista nici progres, nici societate, nici cultură, pentru că omul nu s'ar deosebi întru nimic de animalitate și ar săvârși faptele sale fără să le raționeze. Dar pentru că religia îi amintește de datoriile sale față de Dumnezeu, omul își supune existența controlului rațional și spiritual. Putem afirma cu toată convingerea, că *moralitatea* omenirii se datorește exclusiv religiei. Nu conștiința socială, nici conștiința civică sunt cele ce-l fac pe om să se supună legilor moralei, ci conștiința religioasă. Nu de dragul umanității face omul binele, ci din dorința de a se mântui pe sine, de a dobândi mulțumirea după care aleargă sufletul său. Omul este în felul lui egoist și dacă nu ar exista religia el nu s'ar îngriji decât de cele trebuincioase pentru el. Dar religia i-a dat ca principiu conducător iubirea față de semenii lui, i-a format ca să zicem așa o *conștiință socială*. Toate faptele și acțiunile omului sunt legate de religie, pentru că el face instictiv analogie între Creator și creațiune și văzând că există aceeași legătură între Creator și între celelalte creațiuni, omul ajunge la concluzia că el trebuie să le stimeze pe acestea, să le iubească, să și le apropie.

Dar nu numai pentru aceasta religia este o necesitate, ci și pentru menținerea *echilibrului spiritual* al omului. Fără religie omul nu și-ar găsi niciodată o stabilitate spirituală, ci dimpotrivă ar rămâne un desechilibrat spiritualicește. Lipsiți ogorul de ploaia ce se revarsă asupra lui ca o binefacere și care poartă recolta și veți vedea că acesta va rămâne arid și infertil. Lipsiți opera de spiritul creator al artistului și veți vedea că dintr'ansa nu va mai rămâne nimic decât un amalgam de lucruri neînsufleteite. Lipsiți și pe om de religie, de legătura sa sufletească cu Creatorul și îndrumătorul său și nu se va deosebi cu nimic de cel din urmă animal însuflețit. Fără Dumnezeu omul nu s'ar putea niciodată regăsi în vâltoarea din univers, iar fără religie el nu se va putea niciodată să se înalțe mai sus de nivelul scoborit al animalității, cu toată rațiunea și inteligența ce o posedă. Nici rațiunea și nici inteligența nu crează viața și nici măcar nu o fac mai accesibilă. Sufletul doar poate să dea omului un imbold care să-l îndemne să-și cumpănească așa fel viața, ca să o poată desăvârși și să i-o îndrume către bine și adevăr. Dar sufletul este legat direct de Dumnezeu prin religie, printr'o cunoaștere spirituală a esenței creatoare, prin apropierea și conlucrarea conștientă a calităților spirituale ale omului cu însăși spiritualitatea, printr'o contopire a efectului cu cauza, printr'o înălțare a spiritului omenesc până la desăvârșirea dumnezeirii. Spre acestea tinde

religia și acestea formează conținutul ideal al ei: îndumnezeirea, firii omenești, ridicarea omului la Dumnezeu.

Și chiar dacă religia nu poate să facă niciodată atâta, din pricina încăpăținării omului în animalitatea sa de care nu se detașează, totuși ea reușește să-l facă pe om mai maleabil, mai bun, mai aproape de spiritualitate. Și e destul și atâta numai, pentru că e greu doar începutul, iar din acesta se va desvoltă cu timpul și prin exemplu o conștiință tot mai deplină despre necesitatea unei trăiri în bine și adevăr. De aici se naște morala, de aici se naște sociabilitatea, de aici se naște umanitatea. Din religie adică se naște tot ceea ce este frumos și ideal, tot ceea ce este bine și adevăr, tot ceea ce este cinste și virtute.

Astfel privită religia, ea nu mai pare ca o fan-tezie a omului, ci ca o realitate binefăcătoare. Căci religia a adus în lume numai binefaceri.

(Va urma)

Pr. Mircea Emandi

Material pentru predici

La Dumineca 17-a după Rusalii.

Ce întocmire a fost aceasta că Domnul Hristos a ieșit din țara iudeilor și s'a dus în latura păgânilor? — Nemulțumirea și necredința iudeilor l-au făcut să plece. Atât au fost de nemulțumitori marii lor: învățătorii legii, cărturarii și fariseii, încât, după atâtea minuni ce a făcut Hristos în ochii lor, nu vrură să creadă, nici nu-l luară în seamă. Din pricina lor s'a dus Hristos în hotarele Tirului și Sidonului.

O femeie hananeeancă, având o față îndrăcită și auzind de minunile și de mărirea lui Hristos, a venit în casa în care intrase, și căzând la picioarele lui, se ruga să-i tămăduiască fata. Domnul a eșit, neascultându-i rugămintea. Ea însă se ducea în urma Lui și striga: Fie-ți milă de mine, fiul lui David! Iisus, însă, nu-i răspundea nimic.

Ea striga și Domnul tăcea, nu pentru altceva, ci, mai întâi, pentru ca prin bărbăția și răbdarea acelei femei să învețe pe credincioșii săi, ca să stea și ei tare întru toate nevoile lor și să ceară ajutor dela Dumnezeu; apoi, ca să îndemne pe ucenici să se roage pentru dansa văzând rugăciunea și lacrimile ei. Și într'adevăr ei îl rugau: Implinește-i, Doamne, rugămintea că vine tot strigând în urma noastră. La acea rugăciune a lor răspunse zicând: „Nu sunt trimis decât la oile cele pierdute ale casei lui Israel“.

Dacă auzi ea răspunsul acesta nu s'a speriat, nici nu s'a smintit cu inima, nici nu s'a îndoit din credința și nădejdea ce avea, ci a mers, s'a apro-

piat de Domnul Hristos, s'a închinat lui și-l ruga cu aceste cuvinte: Doamne, ajută-mi! Domnul Hristos a zis ei: „Nu este bine a lua pâinea fiilor și a o da câinilor“.

Fii a numit pe iudovi, căci ei cunoșteau pe Dumnezeu, iar câini a numit pe păgâni, căci schimbaseră cinstea și mărirea lui Dumnezeu celui nestricăcios, în chipul oamenilor celor putrezi. Paserilor, fiarelor celor cu patru picioare și șerpilor se închinău și le făceau cinste. — Domnul Hristos o muștră prin răspunsul Său și o îndreptă că acestor dumnezei să se roage și să ceară ajutor. Însă ea nu socotea muștrarea aceasta, ci neîncetat striga și se ruga.

La acel răspuns aspru al Domnului, că nu este bine să ia pâinea fiilor și să o dea câinilor, cu umilință a cuvântat și ea zicând: Așa este, Doamne, însă și câinii mănâncă din fărămiturile ce cad dela masa domnilor lor. Ca și cum ar zice: Așa este, bunule Doamne! Câine mă mărturisesc că sunt, păgână sunt; dar Tu, care ești tuturor milostiv, din mila ta cea mare fă și acest bine. Precum se satură câinii din fărămiturile ce cad dela masa domnilor lor, așa și din fărămiturile milei tale să se sature fiica mea; iar eu, maica ei, cu bucurie de binele tău să fiu mângăiată.

La această rugăciune cu foc, cu jale și cu smerenie atât de mare Domnul a zis femeii: O, femeie, mare este credința ta; fie precum vrei. Și s'a tămăduit fata ei din ceasul acela. Și astfel a dobândit hananianca sănătatea fetei sale.

Apostolii și toți sfinții ne-au pus învățătura despre femeia hananiacă, întâiu, pentru ca să ne învățăm din răbdarea ei că tare și luminată minte a avut întru credința sa, când Domnul nici nu căuta, nici nu gândea spre rugăciunea sa. Al doilea, că o muștra și o înfrunța pentru păgânătatea ei. Grele erau aceste lucruri, pentru cari Domnul Hristos nu primea rugăciunea ei; dar, cu toate acestea, în inima ei tot se mai aprindea focul credinței către Hristos și o astfel de nădejde avea, în cât din credința sa n'a slăbit nimic și din ce o lepăda dela sine Hristos cu cuvântul, cu atâtea ea se ruga mai cu milă și cu atâtea mai mare nădejde avea că Domnul o va milui, după cum s'a și întâmplat.

Cu aceasta ne învață să fim cu multă răbdare în boalele noastre și întru toate nevoile noastre să nu încetăm a cere ajutor dela Dumnezeu. De ai și cunoaște că nu ești luat aminte de Dumnezeu și nu-ți ascultă ruga, atunci chiar dacă îți aduci aminte că ești păcătos și că păcatele tale te-am depărtat de Dumnezeu, totuși nu înceta să te rogi cu mai mare jale, că Domnul este milostiv și darul milei sale nu-l va opri de către tine. Nevoește-te de curățește firea ta cu spovedania; strigă, mărturisește răutățile tale; caută deslegare aici pe pământ de voiești să fii deslegat și în cer; să nu uităm nici

smerenia cu care s'a rugat hananeeanca, cu inima înfrântă și plecată, măcar că ea nu cetise Scriptura ce zice, că ruga omului plecat străbate cerul. Poate cunoaște oricine smerenia și plecarea ei, că de atâtea ori a fost înfruntată de Domnul cu cuvinte aspre, iar ea fără încetare, cu plecare mare, se ruga și cerea ajutor și milă.

O, sfântă smerenie, mult poți întru slava lui Dumnezeu: păcatele ierți, mânia lui Dumnezeu îmblânzești, cum avem pildă pe David, pe Ahav și pe alții, — spre vrășmași biruise daica împăratului Ezechie, ca Estirei, ca Israeltenilor, — la înalte dirigătorii ridici oameni, ca pe David, ca pe Saul, și pe alții mulți. Nu este mîncinos cuvântul lui Dumnezeu ce a zis: „Cel ce se înalță, se va smeri; iar cel ce se va smeri, se va înalța“. (Lc. 18, 14).

Rugăciunea cu smerenie multă a ajutat femeii hananiene. La smerenie ea a alăturat și simplitate, căci se ruga Domnului zicând numai atât: Miluiește-mă, Doamne, fiul lui David! Nu cu vorbe multe, ci scurt și simplu, pentru că rugăciunea ei ieșea din inimă nevinovată și dreaptă. Unde este nevinovăție dreaptă, acolo este și adevăr, precum mărturisește Sf. Scriptură. (Iov. 1, 1).

Acum, în aceste vremi, în zadar va căuta cineva nevinovăție dreaptă; că întru oameni creștini nevinovăție și dreptate creștinească nu vei afla, ci mărire deșartă, mândrie, laudă și fală.

Socotește ce a grăit Domnul Hristos în această Sf. Evanghelie, zicând că nu este trimis numai la oile cele rătăcite ale casei israeltene, adevărat la oamenii cei păcătoși din seminția creștinească. Mare mângăiere este păcătoșilor cari cu credința cunosc pe Dumnezeu, căci aceia sunt adevărații israelteni. Măcar că au și căzut în păcate, însă Domnul tot zice că sunt oile sale și pentru dânșii a venit.

(Din Cazanie)

Stropi din cascada vieții...

Cunoașterea e destin, trăirea e soartă.

Moartea începe prin gândul la neexistență...
Și dintru început, așa s'a ajuns la moarte.

Ființa dumnezească e tripersonală pentru a-și nemărgini iubirea. Iubirea nesfârșită a persoanelor divine, le unește într'o singură ființă. Ființa divină are deplinătate în unitatea dragostei persoanelor.

Iubirea stă totdeauna la un nivel mai înalt de realitate decât suferința. De aceea, conștiința îi dă mai multă aprobare ca suferinței.

Misticismul este tendința spre maximum de

transcendență și minimum de istorie. — O nepăsare de natură.

Caracterul este un aspect al spiritului. —
Unde e natură multă, e puțin caracter.

Nu există intuiție fără iubire, nici judecată fără suferință.

A suferi însemnează a fi conștient de actul de trăire și a pune în el valoare morală.

A iubi însemnează a fi conștient de actul de trăire și a recunoaște în el valoarea morală pusă.

Iubirea și suferința aceasta însemnează: a tinde către valoarea morală; a o realiza.

Iubirea valorează mai mult decât frumusețea. — Spiritul e totdeauna superior naturii.

Prin artă, omul se înserează în viață și se diferențiază de natură. Prin ea, omul devine mai sigur pe existența lui... Arta este un grad al spiritului.

Arta îmbracă puterea simțirii în formele rațiunii.

Frumusețea dublează existența. De aceea, arta pare mai reală și mai concretă decât natura.

Sensibilitatea, cunoașterea și experiența sunt însușirile creatoare ale persoanei. Dar numai încrederea mistică, totală, le apropie și le pune în posesia misterului, căruia îi dau forme de natură.

Suferința are mister. Sau, mai bine zis, suferința e mister. Acelaș ca și iubirea.

Suferința ni-e dată ca prin ea „să ne abatem sufletul dela preocupările practice“.

Existența se deslușește numai în mister... Căci așa-i misterul: el deslușește existența. El e frumusețea existenței... El dă existenței — grație.

În suferință, misterul se ocupă continuu de om; în iubire, omul se ocupă continuu de mister.

În suferință, misterul are drumul liber înainte; în iubire, drumul liber îl are omul...

Misterul nu-i un obstacol în calea vieții. Suferința — la fel.

Singurătatea este o situație integral spirituală, în care se sesizează misterul; adică, lumea supranaturală, care, într'un anumit fel, este „un fond consubstanțial vieții”. (Marcel Saras: „Rilke”, p. 11). Ea cheamă în suflet, alături de ea, smerenia.

Singurătatea și smerenia sunt un mesajiu al conștiinței, către „limitele cele mai îndepărtate” ale misterului, de unde coboară puterea protectoare a grației.

Arta este o sinteză între expresia lirică a adevărului și expresia epică a binelui. Ea este o trăire a obiectivului concret, în grad subiectiv, personal.

Arta întrece natura prin faptul că în ea este mai mult spirit decât materie.

Gloria nu-i altceva decât împlinirea unei datorii, — cu sacrificiu.

Gh. Moțiu

Informațiuni

● **Mahatma Gandhi**, marele luptător și reprezentant spiritual al Indiei, a fost asasinat, pe când se ducea să-și facă rugăciunea. La înmormântarea lui a luat parte peste jumătate de milion de Hinduși. Numele lui Gandhi rămâne legat de luptele și de aspirațiile Indiei pentru libertate și pace. Luptele recente dintre Hinduși și Pakistan l-au întristat mult. Pentru încetarea lor a postit și s'a rugat până în pragul asasinării sale. Ca un omagiu adus defunctului, guvernul indian a luat hotărârea că orașul New-Delhi, capitala Indiei să se numească în viitor Gandhi-Abad. Menționăm că Gandhi a avut foarte multă simpatie pentru creștinism și adeseori a avut cuvinte de înaltă apreciere la adresa lui.

● **Cea mai răspândită carte a fost și rămâne Biblia**. Astfel, o societate biblică germană anunță, că dela sfârșitul războiului, a tipărit și răspândit peste 700.000 de Biblii și că în curând va scoate de sub tipar alte două milioane de exemplare, cu toate că în Germania au mai fost aduse din străinătate și alte multe mii de Biblii. În Franța de asemenea, în 1946 au fost răspândite 206.403 Biblii. În China, casa biblică din Shanghai a expedit spre Siam 3½ tone, iar spre Lenehew 2 tone de Biblii. Cazul este de sigur pretutindeni identic: Biblia a rămas în aprecierea tuturor ceea ce este: o Carte a cărților, bucurându-se de o circulație, pe care nicio altă carte n'a putut-o concura.

Nr. 298/1948.

Comunicat

P. C. Preoți sunt invitați să aducă la cunoștința enoriașilor care au cumpărat Calendarul eparhial pe anul 1948, ca în conformitate cu noua formă de guvernământ, chipul membrilor fostei familii regale să se suprimă dintre filele numelui calendar pentru a nu da prilej de sminteală cetățenilor din Republica Populară Română.

Arad la 3 Februarie 1948.

† ANDREI
Episcop.

Ic. Stavr. Caius Turicu
consilier referent eparhial

Nr. 337/1948

Concurs

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile, pentru îndeplinirea, prin numire, a parohiilor:

I. A C I U A, protopopiatul Gurahonț.

V E N I T E

- 1) Folosința grădinei fostei școale confesionale.
 - 2) Stolele legale.
 - 3) Salarul dela Stat.
- Parohia este de clasa a II-a.

Nr. 338 1948.

II. R I Ș C U L I Ţ A, cu filiala *Baldovint*, protopopiatul Hălmagiu.

V E N I T E

- 1) Sesiunea parohială 3 jugh.
 - 2) Stolele legale.
 - 3) 2 drepturi de lemne.
 - 4) Salarul dela Stat.
- Parohia este de clasa a II-a.

Nr. 339/1948

III. R O Ș I A D E C R I Ș, protopopiatul Buteni.

V E N I T E

1. Folosința sesiunii parohiale, 32 jugh. cad. cu 16 drepturi de pădure și pășune, și 2 cânepiști.
 2. Stolele legale.
 3. Salarul dela Stat.
 4. Folosința casei și grădinei parohiale.
- Parohia este de clasa a II-a.

Preoții numiți vor avea a plăti din al lor toate impozitele după beneficiul preotesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

† ANDREI
Episcop.

Traian Cibian
cons. ref. eparhial.